

Mihály Emőke

LÁTÓ-ESTEK A SAJTÓ TÜKRÉBEN

NYÁRÁDTŐI LOLA TUDÓSÍTÁSAI

Születésnap rendezvényt sorozat a Látó 25. esztendei születésnapjára

Három napig javában zajlott az a rendezvényt sorozat, amelyre a Látó irodalmi folyóirat immár negyedszázados fennállásának évfordulójára került sor Marosvásárhelyen. A harmadik nap, az ünneplés megkoronázásaképpen, egy többretegű alkalmon vehettek részt mindazok, akik szeretik a jófajta, nemes kultúrát és a magas minőségű irodalmat.

December 14-én, vasárnap, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház adott helyet az idei ünnepi rendezvényt sorozat utolsó napja utolsó, de nem utolsó sorban színvonalas rendezvényének. A kínálat dömpingje a következőkben felsoroltakból állt: a Látó Nívó-díjak kiosztása, Láng Zsolt: Szövegek szimfóniája (úttörő kezdeményezésű, irodalmi-előadói csemege), a gyertyák elfújása az egykori és mai szerkesztők közreműködésével, tortaevés, kötetlen magán-beszélgetések, akiknek pedig külön szóltak, azok még átvonulhattak a Tusnád utcai szerkesztőségbe, ahol hideg- és melegtalakat lehetett továbbá fogyasztani.

Idén Varga László Edgár, Kincses Réka, Benedek Szabolcs és Fekete Vince vehették át a patinás Látó Nívó-díjakat a Látó szerkesztői meleg, méltató szavainak kíséretével. Demény Péter valamennyi díjazottra vonatkozóan kiemelte, hogy ezt a díjat nem egyetlen irodalmi alkotás kapja, hanem az alkotók áldozatos személye és sok évtizede értékes irodalmi munkásságuk, ami különösen a debüt-díj esetében nehezítette meg igencsak a zsűri döntését.

Ezután a város igen jól ismert arcai vonultak fel a színpadra, hogy részt vegyenek a Láng Zsolt által régóta megálmodott, de csak mostanra beteljesült produkcióban. Szövegek szimfóniája, vagy úgy is fogalmazhatnánk, hogy „sokszólamos felolvasó-egyveleg”: én legalábbis ezt a találó kifejezést adtam rá magamban. A siker elsőprő volt, akadtak olyanok, akik a közönség soraiból is együtt dúdolták, jobban mondvá skandálták, mondikálták,

zúgták, szótagolták az alkotókkal és/illetve felolvasókkal a jól ismert irodalmi alkotásokat. Senkit sem fenyegetett a tévedés ódiума, a szabad sajtó születésnapját is ünnepeltük ugyanakkor: bárki bármit mondhatott, a cenzúra fennhatósága nélkül. Persze sokan megtapasztalhattuk, hogy az öncenzúra még ilyenkor is működik. A végkicsengés ennek ellenére mégis kétségtelenül pozitív volt, és szívből reméljük, hogy a következő huszonöt évben is ilyen sok lelkes irodalomkedvelő vásárhelyi lakos fog összegyűlni a kultúra fórumain.

Ezután a Látó hajdani és jelenlegi szerkesztői álltak a közönség elé, hogy nyilvánosan is elfújhassák a gyertyákat a kizárólag erre az alkalomra készített torták és sütemények társaságában. Szabó Róbert Csaba, a Látó-rendezvények fáradhatatlan hajtómotorja, kislányával együtt vett részt ezen a megmérettetésen. A gyertyák ellobbantak, de az esemény tovább folytatódott, vidám hangulatú tortaevés kíséretében.

A továbbiakról nem áll módomban tudósítani, mert a sajtómunkások nem kaptak meghívót a minden bizonnyal bensőségesebb szerkesztőségi ünnepségre, ahol értesüléseink szerint jófajta, minőségi borok és ízletes harapnivalók társaságában, immár kötetlenebbül folyt tovább a beszélgetés a Látó múltjáról és jelenéről.

További eredményekben gazdag huszonöt évet, Látó irodalmi folyóirat! A következő negyedszázados születésnapi ünnepség időpontját pedig már most minden kultúraszerező és -pártoló marosvásárhelyi lakosnak illendő bejegyeznie a határidőnaplójába!

Az anyanyelv és a kultúra bűvkörében

2015. január 21-én este, a Magyar Kultúra Napján a marosvásárhelyi G Caféban még egy tűt sem lehetett leejteni, akkora volt a tömeg lelkesedése. Az is igaz, hogy a Látó Irodalmi Játékokon immár megszokottnál eltérő volt a terembeli székek elrendezése, így a késve érkezők látványosabb figyelemben részesültek, ezért se akart senki feltűnősködni tű vagy hasonlók leejtésével.

Az est vendégei messziről érkeztek: Szilágyi Júlia esszéíró, egyetemi oktató bevallása szerint Kolozsváron született, és ott is élte le mondhatni egész eddigi életét. Balázs Imre József, az est alkalmából bemutatott Szilágyi Júlia-könyv szerkesztője pedig ugyancsak Kolozsvárról utazott ide köreinkbe.

Balázs Imre József kérdéseinek közreműködésével indult a beszélgetés, az „Álmatlan kötet” című, a nyomdafesték alól csak nemrég kikerült alkotásról. Szilágyi Júlia író nő készségesen válaszolt minden kérdésére, különösen amikor a múlt felelevenítésére tett kísérletet. A szerző nő gyerekkorának saját személyes példájával is szemléltette Erdély közelmúltjának sokszor viharoktól sem mentes történelmét, miközben a kérdező azt is megtudakolta tőle, hogy tulajdonképpen kinek is írta a könyvet. A szókimondó és meglepő válasz az volt, hogy tulajdonképpen mindenkinek, aki olvassa. Az anyanyelvet és irodalmat illetően is elhangzottak további kérdések. Az előadónő saját személyes példáján keresztül vette górcső alá, hogy milyen fontos szerepe van az anyanyelvnek és az irodalomnak, különösen a sorsfordító helyzetekben. Saját bevallása szerint családjában szerettek vitatkozni, ők egy ilyen vitatkozásos család voltak, és nem separték szőnyeg alá a vitára is okot adó kérdéseket, hanem nyíltan felszóltak, és bátran vitatkoztak róluk, ahányszor csak a szükség úgy hozta. Ezért már egészen kisgyerekek korában megtapasztalta a kimondott szó erőterét. Meglátása szerint különösen a kisebbségi létben van sorsdöntő ereje az anyanyelvnek, a kultúrának és az irodalomnak.

Az alkalom vége természetesen vásárlással is egybekötött volt. Az ez alkalomból kedvezményesen felajánlott köteteket hamar szétkapkodta a kiadó képviselőjében jelen levő Balázs Imre József kezéből a lelkes, irodalom-szerető marosvásárhelyi közönség. A dedikálás is az estébe nyúlott a hosszú, kígyózó sor miatt.